

درآمدی بر

رشد اخلاقی، نگرش مذهبی و سرسختی روان‌شناختی

با سلامت روان افراد بزرگسال

سیده کبری نبوی جاشمی

www.ketab.ir



۱۴۰۰

نبوی چاشمی، سیده کبری - ۱۳۵۷

درآمدی بر رشد اخلاقی، نگرش مذهبی و سرسختی روانشناختی با سلامت روان افراد بزرگسال / نویسنده:
نبوی چاشمی، سیده کبری، «کارشناس ارشد روانشناسی، ۱۳۵۷»، انتشارات علمی یسنا، چاپ ۱۴۰۰، ۱۴۰
ص.

ISBN:978-600-6832-83-8

فهرست نویسی براساس اطلاعات: فیبا

رده بندی کنگره: ۷۲۳ BF

رده بندی دیویی: ۶۴۹/۷

شماره کتابشناسی ملی: ۸۶۶۴۳۹۹

چاپ: اول - ۱۴۰۰

شابک: ۸-۸۳-۶۸۳۲-۶۰۰-۹۷۸

عنوان: درآمدی بر رشد اخلاقی، نگرش مذهبی و سرسختی روانشناختی با سلامت روان افراد بزرگسال
نویسنده: سیده کبری نبوی چاشمی

ویراستار: سیدرضا هاشمی

ناشر: انتشارات علمی یسنا

شمارگان: ۱۰۰۰

طراحی و گرافیک: گلچین جاوید دوست - سحر زارع

چاپ و صحافی: تایماز



مازندران، قائم شهر، انتشارات علمی یسنا، ۰۹۱۱۱۲۶۰۶۱۱

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه.....
۵	سلامت روانی.....
۱۶	مفهوم رشد اخلاقی.....
۱۸	رشد اخلاقی.....
۱۸	مفهوم نگرش مذهبی.....
۲۱	سرسختی روان‌شناختی.....
۲۴	نظریه‌ها.....
۲۴	نظریات مرتبط با سلامت روانی.....
۲۵	الف) رویکرد روانکاوی.....
۲۵	نظریه زیگموند فروید.....
۲۶	ب) دیدگاه روانی-اجتماعی.....
۲۶	نظریه آدلر.....
۲۸	نظریه سالیون.....
۲۹	ج) رویکرد انسان‌گرایانه.....

۲۹	نظریه کارل راجرز
۳۰	نظریه آلبرت ایس
۳۲	د) رویکرد رفتارشناختی
۳۲	نظریه اسکینر
۳۳	و) نظریات نوین مبتنی بر شناخت درمانی
۳۳	نظریه ویلیام گلاس
۳۴	بهداشت روانی
۳۵	اصول اساسی بهداشت روانی
۳۷	خصوصیات افراد دارای سلامت روانی
۳۹	عوامل مؤثر در تأمین سلامت روان
۳۹	نقش خانواده در تأمین سلامت روان
۴۰	نظریات مرتبط با رشد اخلاقی
۴۵	بحث کلی در باره اخلاق
۴۷	مقایسه نقطه نظرهای مکاتب مختلف در مورد اخلاق
۴۷	جنبه شناختی رشد اخلاقی
۵۰	ویژگی های مراحل رشد اخلاقی از نظر کولبرگ

۵۲.....	مدل نظری شکل‌گیری رشد اخلاقی.....
۵۵.....	اهمیت اخلاق در روایات اسلامی.....
۵۵.....	نظریه‌های مرتبط با مذهب.....
۶۲.....	سلامت روان و مذهب.....
۶۳.....	مکانیزم تأثیر مذهب بر سلامت روان.....
۶۸.....	تعاریف نظری سرسختی روان‌شناختی.....
۶۹.....	نظریه‌های مرتبط با سرسختی روان‌شناختی.....
۷۳.....	عوامل و همبسته‌های سرسختی روان‌شناختی.....
۸۱.....	مؤلفه‌های سرسختی.....
۸۵.....	ارتباط سرسختی روان‌شناختی با استرس و بیماری.....
۸۶.....	مدل مفهومی سرسختی روان‌شناختی.....
۸۶.....	مکانیزم مداخلاتی سرسختی در ارتباط بین استرس و بیماری.....
۸۷.....	ویژگی‌های سرسختی.....
۸۹.....	نظریه سرسختی.....
۹۱.....	بزرگ‌سالی.....
۹۶.....	رشد شناختی.....

مقدمه

رشد آدمی با رسیدن به بلوغ به پایان نمی‌رسد، بلکه جریانی است که مداوم بوده و از تولد تا بزرگسالی و حتی پیری را دربر می‌گیرد. تغییرات بدنی معمولاً در طول زندگی ادامه می‌یابد و بر سایر جنبه‌های شخصیتی و رفتاری فرد تأثیر می‌گذارد. هرچند برخی روان‌شناسان رشدی، در میان مراحل رشد، تنها تا مرحله بلوغ پیش رفته‌اند که زیگموند فروید از جمله آنهاست، اما روان‌شناسان دیگر تداوم رشد را حتی تا دوره سالمندی پیگیری کرده و وجود آن را تأیید کرده‌اند.

بیماری‌های روانی، از بدو پیدایش بشر وجود داشته و هیچ فردی در مقابل آن مصونیت ندارد و این خطری است که بشر را مرتباً تهدید می‌کند. خوشبختانه، نهضت بهداشت روانی در نیم قرن اخیر، افکار غلط و خرافات را در مورد بیماری‌های روانی کنار گذاشته و نشان داد اگر بیماری روانی را مانند سایر بیماری‌ها زود تشخیص داده و درمان کنیم، به همان نسبت از مزمن شدن و عوارض آن کاسته خواهد شد. بهداشت و ایجاد محیط سالم برای برقراری روابط صحیح انسانی است.

از سلامت روانی، تعاریف زیادی به عمل آمد که هر کدام با توجه به شرایط فرهنگی و اجتماعی هر جامعه‌ای با دیگری متفاوت است. با این وجود، روان‌شناسان و روان‌پزشکان

فردی را از نظر روانی سالم می‌دانند که تعادلی بین رفتارها و کنترل او در مواجهه با مشکلات اجتماعی وجود داشته باشد.

کارشناسان سازمان بهداشت جهانی، سلامت فکر و روان را این‌طور تعریف می‌کنند: «سلامت فکر؛ عبارت است از قابلیت ارتباط موزون و هماهنگ با دیگران، تغییر و اصلاح محیط فردی و اجتماعی و حل تضادها و تمایلات شخصی به طور منطقی، عادلانه و مناسب».

از آنجایی که، سلامت یک مفهوم کلی و شامل اجزایی مثل سلامت جسمی روانی، اجتماعی و معنوی است و یکی از اجزا مهم آن که متأسفانه کمتر مورد توجه قرار گرفته و این موضوع در سلامت کلی افراد بزرگسال تأثیر دارد، معنوی و اخلاقی است که تأثیر بسزایی در بحث سلامت روان فرد دارد و چنانچه این اجزاء سلامت با هم رشد موزون و همگونی نداشته باشند، نمی‌توان به یک سلامت نسبی و مطلوبی دست یافت. یکی از عواملی که به طور روزافزون بر نقش آن در بهداشت روان و ارتقای سلامت روان تأکید می‌شود، عامل فرهنگ، و به ویژه جهت‌گیری مذهبی است.

به رغم نگاه بدبینانه روان‌شناسان در سطح برخی از نظام‌های کلی به مذهب، از همان ابتدای شکل‌گیری روان‌شناسی کاربردی، تحقیقات در زمینه رابطه مذهب و سلامت روانی، اغلب بیانگر رابطه مثبت بین این دو متغیر بوده است.